

MEASURES TO PRACTISE ORGANIZATIONAL SKILLS IN EXPERIENTIAL LEARNING ACTIVITIES IN SUBJECTS FOR PRIMARY EDUCATION STUDENTS

Nguyen Phan Lam Quyen

Email: nplquyen@ued.udn.vn

University of Science and Education -
The University of Danang
459 Ton Duc Thang, Hoa Khanh ward,
Danang City, Vietnam

Received: 17/6/2026

Revised: 19/7/2026

Accepted: 10/8/2026

Published: 20/10/2026

Abstract: Organizing experiential learning activities within subjects is a key requirement of competency-based teaching under the 2018 General education curriculum. This necessitates that teachers possess the skills to organize such activities effectively. Consequently, cultivating these skills among Primary Education students is of practical significance in teacher training. This article focuses on the theoretical framework to determine the structure of the skill of organizing experiential learning activities in subjects. It simultaneously proposes training methods to improve the effectiveness of training this skill for primary education students at universities. The research method used is document analysis, including curriculum and theoretical documents, as well as related studies, both domestically and internationally. The research findings contribute to the theoretical framework and propose directions for developing skills in organizing experiential learning activities within the curriculum for Primary Education students, in alignment with the requirements of educational reform.

Keywords: Practice, organize experiential learning activities, skills, Primary Education students

MỘT SỐ BIỆN PHÁP RÈN LUYỆN KĨ NĂNG TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG HỌC TẬP TRẢI NGHIỆM TRONG MÔN HỌC CHO SINH VIÊN NGÀNH GIÁO DỤC TIỂU HỌC

Nguyễn Phan Lâm Quỳên

Email: nplquyen@ued.udn.vn

Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng
459 Tôn Đức Thắng, phường Hòa Khánh,
Thành phố Đà Nẵng, Việt Nam

Nhận bài: 17/6/2026

Chỉnh sửa xong: 19/7/2026

Chấp nhận đăng: 10/8/2026

Xuất bản: 20/10/2026

Tóm tắt: Tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học là yêu cầu quan trọng của dạy học phát triển năng lực theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Điều này đòi hỏi giáo viên cần có kĩ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học một cách hiệu quả. Vì vậy, việc rèn luyện kĩ năng này cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học có ý nghĩa thiết thực trong đào tạo giáo viên. Bài viết này tập trung nghiên cứu lí luận xác định cấu trúc của kĩ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học, đồng thời đề xuất các biện pháp rèn luyện góp phần nâng cao hiệu quả rèn luyện kĩ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học. Phương pháp nghiên cứu được sử dụng là phân tích tài liệu, bao gồm các văn bản chương trình, tài liệu lí luận và các nghiên cứu liên quan trong và ngoài nước. Kết quả nghiên cứu góp phần bổ sung cơ sở lí luận và đề xuất định hướng rèn luyện kĩ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học phù hợp với yêu cầu đổi mới giáo dục.

Từ khóa: Rèn luyện, tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm, kĩ năng, sinh viên ngành Giáo dục tiểu học.

1. Đặt vấn đề

Lí thuyết học tập trải nghiệm do David A. Kolb đề xuất năm 1984 đã khẳng định vai trò trung tâm của kinh nghiệm trong quá trình học tập, theo đó “Học tập là quá trình mà kiến thức được tạo ra thông

qua việc chuyển đổi kinh nghiệm” (Kolb, 2015). Quá trình học tập trải nghiệm được diễn ra theo một chu trình xoắn ốc với các giai đoạn nối tiếp nhau, trong đó người học tham gia trực tiếp vào các hoạt động trải nghiệm cụ thể, quan sát phản ánh, khái quát hoá

khái niệm và vận dụng lí thuyết vào thực tiễn nhằm kiến tạo kiến thức mới và phát triển phẩm chất, năng lực. Với những ưu thế đó, học tập trải nghiệm ngày càng được xem là một xu hướng giáo dục chủ đạo, được áp dụng rộng rãi ở nhiều quốc gia và dần khẳng định vai trò quan trọng trong giáo dục theo định hướng phát triển năng lực người học.

Trong bối cảnh đổi mới giáo dục ở Việt Nam, Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 đã xác định tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm là một định hướng quan trọng trong đổi mới phương pháp giáo dục ở các môn học cấp Tiểu học (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018). Điều này khẳng định vai trò thiết yếu của hoạt động học tập trải nghiệm trong dạy học các môn học nhằm phát triển năng lực, phẩm chất học sinh, đồng thời đặt ra yêu cầu mới đối với công tác đào tạo giáo viên tiểu học hiện nay.

Vấn đề rèn luyện kĩ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên đã được đề cập trong các nghiên cứu khác nhau. Một số nghiên cứu tập trung vào rèn luyện kĩ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên sư phạm ở cấp Trung học phổ thông (Trần Thị Gái, 2018), (Nguyễn Thị Thanh Vân, 2019), (Nguyễn Thị Ngọc Phúc, 2021). Đối với ngành Giáo dục tiểu học, tuy đã có một số công trình nghiên cứu nhưng vẫn còn khá ít và rời rạc. Chẳng hạn, tác giả Phạm Đình Văn (2017) đã đề xuất quy trình rèn luyện kĩ năng tổ chức hoạt động trải nghiệm sáng tạo thông qua dạy học Khoa học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học. Tác giả Nguyễn Thị Thùy (2021) nghiên cứu thực trạng và đề xuất biện pháp phát triển năng lực dạy học trải nghiệm cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học. Tác giả Nguyễn Thủy Chung (2022) đề xuất một số biện pháp rèn luyện kĩ năng tổ chức các hoạt động học tập trải nghiệm trong môn Toán cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học bằng hình thức học tập trải nghiệm tại các trường thực hành trong các đợt kiến tập, thực tập. Tuy nhiên, các nghiên cứu này chủ yếu tiếp cận theo từng môn học, các biện pháp này còn chung chung, mang tính chất giải pháp định hướng.

Mặc dù việc rèn luyện kĩ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học có ý nghĩa quan trọng nhưng thực trạng cho thấy kĩ năng này của sinh viên vẫn còn những tồn tại, hạn chế, chưa thực sự đáp ứng được yêu cầu của đổi mới giáo dục phổ thông (Nguyễn Phan Lâm Quyên và Phạm Minh Mục, 2025). Xuất phát từ thực tiễn đó, bài báo này được thực hiện với mục tiêu làm rõ cấu trúc kĩ năng tổ

chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học và đề xuất các biện pháp rèn luyện kĩ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học một cách phù hợp cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo giáo viên tiểu học đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

2. Phương pháp nghiên cứu

Chúng tôi sử dụng phương pháp nghiên cứu lí luận thông qua nghiên cứu các nguồn tài liệu cơ bản như các công trình nghiên cứu, các văn bản của Đảng và Nhà nước, các văn bản của Bộ Giáo dục và Đào tạo về tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho học sinh tiểu học và việc rèn luyện kĩ năng sư phạm cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học nhằm khai thác những thông tin lí luận liên quan. Trên cơ sở đó, tác giả tiến hành phân tích, tổng hợp, so sánh, hệ thống hoá, khái quát hoá kết quả nghiên cứu để xác định cấu trúc kĩ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học; đồng thời đối chiếu với yêu cầu đổi mới đào tạo giáo viên tiểu học để đề xuất các biện pháp rèn luyện phù hợp cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học.

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Một số khái niệm

a. Học tập trải nghiệm

Tác giả David Kolb (2015) quan niệm học tập trải nghiệm là “quá trình mà kiến thức được tạo ra thông qua việc chuyển đổi kinh nghiệm... Kết quả của kiến thức là sự kết hợp giữa nắm bắt kinh nghiệm và chuyển đổi nó”. Tác giả Trần Thị Gái (2018) cho rằng: “Học tập trải nghiệm là người học học tập bắt nguồn từ kinh nghiệm và thông qua các hoạt động trải nghiệm, các hoạt động trải nghiệm của người học được thực hiện theo một chu kì khép kín với các pha nối tiếp nhau nhằm chuyển đổi kinh nghiệm và nắm bắt kinh nghiệm mới”. Tác giả Đào Thị Hà (2024) tiếp cận học tập trải nghiệm là “Quá trình người học huy động tối đa cảm xúc và kinh nghiệm sẵn có của mình để trực tiếp tham gia vào các hoạt động học tập gắn với thực tiễn nhằm tạo ra những kinh nghiệm mới cho bản thân”.

Như vậy, có thể thấy rằng, các tác giả trên đều nhấn mạnh vai trò của kinh nghiệm cá nhân trong học tập trải nghiệm và khẳng định học tập trải nghiệm là học sinh cần được tham gia trực tiếp vào các hoạt động học trong bối cảnh cụ thể. Việc học thực sự có ý nghĩa khi người học huy động các kinh nghiệm cũ của bản thân một cách tích cực và có suy nghĩ đến những kinh nghiệm này đối với mục tiêu

cần đạt được qua các hành động cụ thể.

Từ việc phân tích những quan niệm trên, bài báo tiếp cận theo hướng: Học tập trải nghiệm là quá trình người học huy động tối đa cảm xúc, tri thức và kinh nghiệm sẵn có của mình để trực tiếp tham gia vào các hoạt động học tập gắn với thực tiễn nhằm tạo ra những kinh nghiệm mới cho bản thân.

b. Tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học

Theo tác giả Hoàng Phi Hải (2021), tổ chức hoạt động trải nghiệm trong môn học là quá trình giáo viên thiết kế, hướng dẫn, hỗ trợ học sinh thực hiện một chuỗi các hoạt động trải nghiệm trong quá trình dạy học một chủ đề, bài học. Trong đó, các hoạt động trải nghiệm này được sắp xếp theo một trình tự hợp lí, mỗi hoạt động có chức năng, nhiệm vụ riêng trong mô hình học tập qua trải nghiệm và có sự liên hệ, phối hợp với nhau nhằm giúp cho học sinh trải nghiệm hiệu quả.

Theo tác giả Đoàn Thị Ngân (2022): “Tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học là quá trình giáo viên chủ động thiết kế các hoạt động dạy học theo hướng tổ chức để học sinh huy động kinh nghiệm cá nhân (vốn sống) vào tham gia trực tiếp các hoạt động học tập nhằm hình thành và phát triển phẩm chất, năng lực cụ thể theo mục tiêu môn học”.

Theo tác giả Nguyễn Đức Huân (2023), tổ chức hoạt động trải nghiệm trong môn học được hiểu là quá trình do giáo viên chủ động thiết kế các hoạt động dạy học, hướng dẫn, hỗ trợ học sinh huy động kinh nghiệm cá nhân vào tham gia trực tiếp và thực hiện các hoạt động học tập nhằm hình thành và phát triển các phẩm chất và năng lực cụ thể theo mục tiêu môn học.

Như vậy, mặc dù cách diễn đạt khác nhau, các tác giả đều thống nhất ở một số đặc trưng cơ bản của tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học: 1) Đây là quá trình do giáo viên chủ động thiết kế, tổ chức và hỗ trợ; 2) Học sinh trực tiếp tham gia vào các hoạt động học tập, phát huy kinh nghiệm cá nhân và tương tác với môi trường học tập; 3) Các hoạt động được tổ chức theo một trình tự hợp lí, gắn với nội dung môn học và thực tiễn.

Kế thừa những quan niệm trên, trong nghiên cứu này, tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học được hiểu là quá trình giáo viên chủ động thiết kế, hướng dẫn và hỗ trợ học sinh tham gia tích cực, trực tiếp vào chuỗi các hoạt động học tập gắn với thực tiễn của môn học, theo chu trình học tập trải nghiệm, qua đó huy động tối đa cảm xúc, tri thức,

kinh nghiệm cá nhân của học sinh để hình thành và phát triển phẩm chất, năng lực cho học sinh theo mục tiêu giáo dục của môn học.

c. Kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học

Từ các phân tích về khái niệm tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học ở trên và với khuynh hướng xem kỹ năng là một biểu hiện của năng lực, chúng tôi cho rằng, *kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học* là khả năng thực hiện có kết quả các thao tác, hành động tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học dựa trên sự vận dụng kiến thức, kinh nghiệm đã có về tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học vào quá trình thực hiện công việc.

3.2. Các kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cần rèn luyện cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học

Để xác định cấu trúc kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học, bài báo đã dựa vào các cơ sở sau: Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 cấp Tiểu học, chuẩn đầu ra chương trình đào tạo ngành Giáo dục tiểu học, chuẩn nghề nghiệp giáo viên phổ thông, quy trình tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học ở tiểu học, đặc điểm của sinh viên ngành Giáo dục tiểu học.

3.2.1. Kỹ năng lựa chọn nội dung tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm

Kỹ năng lựa chọn nội dung tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm là khả năng xác định những nội dung của môn học có tiềm năng tổ chức cho học sinh học thông qua trải nghiệm nhằm đạt được yêu cầu cần đạt và phát triển phẩm chất, năng lực. Để thực hiện kỹ năng này, sinh viên cần phân tích chương trình môn học, sách giáo khoa, yêu cầu cần đạt của bài học, đặc điểm học sinh và điều kiện thực tiễn để lựa chọn các nội dung gắn với bối cảnh thực tiễn, tạo cơ hội cho học sinh huy động kiến thức, kinh nghiệm, tham gia trực tiếp vào hoạt động học tập và rút ra tri thức mới. Nội dung được lựa chọn phải phù hợp với đặc trưng của học tập trải nghiệm, đảm bảo tính thực tiễn, tính mở và khả năng tổ chức theo chu trình học tập trải nghiệm.

3.2.2. Kỹ năng thiết kế kế hoạch tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm

Kỹ năng thiết kế kế hoạch tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm là khả năng xây dựng kế hoạch triển khai hoạt động học tập trải nghiệm phù hợp với

mục tiêu, nội dung môn học và đặc điểm người học. Sinh viên cần xác định mục tiêu, lựa chọn hình thức, phương pháp, phương tiện và xây dựng các nhiệm vụ học tập theo chu trình học tập trải nghiệm, đảm bảo sự liên kết giữa các giai đoạn trải nghiệm, phân tích, khái quát hóa và vận dụng. Đồng thời, kế hoạch cần dự kiến các điều kiện tổ chức, phương án hỗ trợ học sinh và cách thức đánh giá nhằm tạo môi trường để học sinh tham gia tích cực, chủ động và chuyển hóa kinh nghiệm thành kiến thức, kỹ năng.

3.2.3. Kỹ năng thực hiện kế hoạch tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm

Kỹ năng thực hiện kế hoạch tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm là khả năng tổ chức, điều hành và hỗ trợ học sinh thực hiện các hoạt động theo kế hoạch đã thiết kế. Trong quá trình tổ chức, sinh viên cần tạo động cơ học tập, hướng dẫn học sinh tham gia trực tiếp vào các nhiệm vụ trải nghiệm, sử dụng linh hoạt các phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực, đồng thời hỗ trợ học sinh quan sát, phân tích, chia sẻ, khái quát hóa và vận dụng kết quả trải nghiệm theo đúng chu trình học tập trải nghiệm. Bên cạnh đó, sinh viên cần xử lý kịp thời các tình huống sự phạm, điều chỉnh hoạt động phù hợp với diễn biến thực tế và khuyến khích sự tham gia tích cực của học sinh.

3.2.4. Kỹ năng đánh giá kết quả tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm

Kỹ năng đánh giá kết quả tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm là khả năng xây dựng và thực hiện kế hoạch đánh giá nhằm xác định mức độ đạt được của học sinh cũng như hiệu quả tổ chức hoạt động. Sinh viên cần xây dựng tiêu chí và công cụ đánh giá phù hợp với mục tiêu của hoạt động, kết hợp đánh giá của giáo viên, tự đánh giá và đánh giá đồng đẳng. Việc đánh giá được thực hiện xuyên suốt quá trình trải nghiệm, chú trọng thu thập minh chứng về mức độ tham gia, khả năng phản tư, vận dụng kiến thức và sự phát triển phẩm chất, năng lực của học sinh. Kết quả đánh giá được phân tích và sử dụng để điều chỉnh hoạt động, đồng thời làm cơ sở cải tiến việc tổ chức các hoạt động học tập trải nghiệm tiếp theo.

3.3. Một số biện pháp rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học

Sau khi phân tích chương trình đào tạo ngành Giáo dục tiểu học và lựa chọn ra các học phần có cơ hội rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học, có thể nhận thấy có một số học phần thuộc khối kiến thức nghiệp vụ sư phạm có

nội dung, phương pháp dạy học có ưu thế hơn trong quá trình rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học đó là: 1/ Các học phần Phương pháp dạy học các môn học ở tiểu học; 2/ Các học phần Rèn luyện kỹ năng sư phạm. Vì vậy, bài báo đề xuất áp dụng các biện pháp rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học trong phạm vi các học phần được đề cập ở trên.

3.3.1. Xây dựng quy trình tổ chức rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học

a. Mục tiêu

Việc xây dựng quy trình tổ chức rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học nhằm tạo cơ sở để triển khai các hoạt động rèn luyện theo một quy trình logic, khoa học, góp phần nâng cao hiệu quả của hoạt động rèn luyện kỹ năng này.

b. Cách thực hiện

Quy trình tổ chức rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học là cách thực hiện tổ chức các hoạt động rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học theo một trình tự nhất định bao gồm các giai đoạn, các bước cụ thể. Quy trình này gồm 3 giai đoạn cơ bản như sau:

* Giai đoạn 1: Chuẩn bị

Bước 1: Tìm hiểu người học

Để tổ chức rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên, giảng viên cần có những hiểu biết nhất định về đặc điểm người học: Hứng thú, thái độ, ý thức, năng lực và kinh nghiệm đã có về kỹ năng này sau quá trình tham gia các học phần nghiệp vụ sư phạm trong chương trình đào tạo... Trong giai đoạn này, giảng viên cũng cần tìm hiểu nhận thức của sinh viên về tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học, kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học; mức độ đạt được của từng loại kỹ năng thành phần. Giảng viên cần hiểu được sinh viên mong muốn điều gì qua quá trình rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học; sinh viên cần hỗ trợ điều gì?...

Bước 2: Phân tích nội dung học phần, xác định mục tiêu rèn luyện

Giảng viên phân tích mục tiêu, chuẩn đầu ra, nội

dung và các hoạt động học tập của từng học phần để xác định khả năng tích hợp rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên. Trên cơ sở đó, xác định rõ các mức độ của từng kỹ năng thành phần cần rèn luyện, yêu cầu cần đạt cho từng kỹ năng và nội dung phù hợp để tích hợp rèn luyện (kỹ năng nào phải rèn luyện, cần rèn luyện, có thể rèn luyện trong nội dung từng học phần). Sau khi xác định được mục tiêu, nội dung rèn luyện, giảng viên sẽ lên ý tưởng các hoạt động cụ thể để rèn luyện cho sinh viên.

Bước 3: Xây dựng các hoạt động rèn luyện cụ thể

Các hoạt động rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cần: Xác định mục tiêu cần đạt một cách rõ ràng, cụ thể; Xác định phương pháp, hình thức rèn luyện; Xây dựng nội dung các hoạt động học tập, nhiệm vụ rèn luyện theo tiếp cận trải nghiệm cho sinh viên; Xây dựng nội dung đánh giá.

Bước 4: Chuẩn bị điều kiện, phương tiện, học liệu rèn luyện

Giảng viên xác định phương tiện, học liệu cho rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học: Hướng dẫn sinh viên tìm kiếm thông tin trên trang mạng xã hội, sách, giáo trình; Xác định và lựa chọn các phương tiện hỗ trợ cho rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học như: Máy tính, máy chiếu, bảng phụ, giấy A0...; Xây dựng hệ thống dữ liệu đa phương tiện nhằm quản lý và chia sẻ tài liệu theo nhóm Gmail, Padlet, Zalo, Facebook...

*** Giai đoạn 2: Thực hiện rèn luyện**

Bước 1: Tổ chức cho sinh viên rèn luyện các kỹ năng thành phần

Việc rèn luyện các kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học có thể diễn ra trong quá trình học tập các học phần nghiệp vụ sư phạm như Rèn luyện kỹ năng sư phạm, Phương pháp dạy học các môn học ở tiểu học. Giảng viên cần đảm bảo tổ chức các hoạt động rèn luyện theo chu trình học tập trải nghiệm của David Kolb trong quá trình rèn luyện các kỹ năng thành phần này. Bản chất của việc vận dụng chu trình học tập trải nghiệm trong rèn luyện kỹ năng cho sinh viên là tổ chức các hoạt động rèn luyện dựa trên cơ sở huy động vốn kinh nghiệm cụ thể của sinh viên về vấn đề tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong dạy học môn học mà các em đã có trong khi tham gia các học phần có liên quan. Vì vậy, nói đến tổ chức hoạt động rèn luyện các kỹ năng thành phần cho sinh viên là nói đến vai trò chủ đạo

của giảng viên trong việc tổ chức các hoạt động để huy động kinh nghiệm cụ thể của sinh viên vào tìm tòi, khám phá, phát hiện kiến thức và vận dụng kiến thức vào giải quyết các vấn đề thực tiễn có liên quan đến tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong dạy học môn học ở tiểu học. Ngoài ra, khi vận dụng chu trình học tập trải nghiệm để rèn kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên thì bên cạnh đạt hiệu quả về rèn luyện các kỹ năng thành phần của kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học thì qua việc tham gia học tập trải nghiệm của chính mình, sinh viên sẽ có những kinh nghiệm về vấn đề này. Do vậy, để khai thác hiệu quả, có thể sau mỗi hoạt động học tập trải nghiệm để rèn kỹ năng cho sinh viên, giảng viên có thể yêu cầu sinh viên tự suy ngẫm, đánh giá lại việc học qua trải nghiệm của mình để từ đó đúc rút kinh nghiệm cho việc tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm cho học sinh tiểu học sau này.

Bước 2: Tổ chức cho sinh viên rèn phối hợp các kỹ năng thành phần

Trong thực tế tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học ở tiểu học, các kỹ năng thành phần không tồn tại một cách riêng lẻ mà luôn có mối quan hệ hỗ trợ lẫn nhau. Vì vậy, sau khi tổ chức các hoạt động rèn luyện vận dụng chu trình học tập trải nghiệm của David Kolb để rèn luyện các nhóm kỹ năng thành phần, sinh viên cần được tạo điều kiện để tham gia các hoạt động thể hiện sự tổng hòa đó thông qua các nhiệm vụ phối hợp mang tính thực hành, trải nghiệm cao. Thông qua thực hiện các nhiệm vụ đó, sinh viên sẽ được củng cố thêm kiến thức và cách thức thực hiện phối hợp các kỹ năng. Đồng thời, sinh viên cũng nhận thức rõ hơn được vị trí và ý nghĩa của từng kỹ năng thành phần của kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học nói chung. Giai đoạn rèn luyện phối hợp các kỹ năng có thể tổ chức trong quá trình học tập các học phần phương pháp dạy học các môn học trong chương trình đào tạo ngành Giáo dục tiểu học.

Đối với việc rèn luyện phối hợp kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học, giảng viên cũng có thể vận dụng chu trình học tập trải nghiệm để tổ chức cho sinh viên rèn luyện qua đó phát triển kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học. Các tiết thực hành tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học của sinh viên có thể được ghi hình để sử dụng trong đánh giá thông qua phiếu ghi dự giờ và phiếu đánh giá theo các tiêu chí do giảng viên đề ra. Cụ thể: Tổ

chức cho sinh viên trải nghiệm, khám phá, Tổ chức cho sinh viên kết nối, phân tích, Tổ chức cho sinh viên khái quát, rút ra bài học, Tổ chức cho sinh viên thực hành, vận dụng.

Giai đoạn 3: Tổng kết

Bước 1: Đánh giá kết quả rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học của sinh viên

Bước này có mục tiêu xác định mức độ đạt được về kỹ năng của sinh viên sau quá trình rèn luyện thông qua các học phần nghiệp vụ sư phạm. Việc đánh giá không chỉ nhằm đo lường sự tiến bộ của sinh viên mà còn phản ánh mức độ hình thành kỹ năng dạy học theo chuẩn đầu ra. Giảng viên có thể sử dụng nhiều phương pháp đánh giá khác nhau để thực hiện việc đánh giá như: Tự đánh giá, đánh giá đồng đẳng, đánh giá của giảng viên. Ngoài ra, giảng viên cũng cần sử dụng các công cụ đánh giá như rubric, phiếu quan sát, hồ sơ học tập... để đảm bảo tính khách quan, tin cậy và giá trị thực tiễn của quá trình đánh giá. Kết quả đánh giá không chỉ giúp sinh viên nhận diện điểm mạnh, điểm hạn chế mà còn là cơ sở để giảng viên điều chỉnh nội dung và phương pháp rèn luyện nhằm nâng cao hiệu quả đào tạo.

Bước 2: Định hướng sinh viên tự rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học của sinh viên

Trong giai đoạn tổng kết, ngoài việc đánh giá kết quả rèn luyện kỹ năng, giảng viên cũng cần định hướng cho sinh viên tự rèn luyện. Việc này đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển kỹ năng nghề nghiệp cho sinh viên. Việc định hướng tự rèn luyện được xem là một yếu tố quan trọng trong việc phát triển năng lực học tập suốt đời và năng lực thích ứng với môi trường nghề nghiệp trong tương lai. Trong bước này, sinh viên cần được hướng dẫn lập kế hoạch phát triển cá nhân, xác định mục tiêu rèn luyện cụ thể cho từng kỹ năng thành phần và đề xuất các hoạt động phù hợp với bối cảnh thực tế trong quá trình dạy học ở tiểu học sau này. Ngoài ra, giảng viên cần hướng dẫn sinh viên sử dụng công cụ tự đánh giá định kỳ như nhật ký học tập, phiếu phản hồi, bảng kiểm tự đánh giá nhằm tăng cường tính chủ động và khả năng tự điều chỉnh quá trình rèn luyện. Giảng viên có thể tổ chức thêm các buổi xêmina, chia sẻ hoặc cung cấp thêm các nguồn học liệu như video, tài liệu mẫu,... để hỗ trợ sinh viên tiếp tục rèn luyện và phát triển kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học.

3.3.2. *Vận dụng dạy học vi mô trong rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học*

a. Mục tiêu

Vận dụng dạy học vi mô trong rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học nhằm tạo cơ hội cho sinh viên thực hành, nhận phản hồi và hoàn thiện kỹ năng theo các giai đoạn của chu trình học tập trải nghiệm trong quá trình rèn luyện, góp phần nâng cao hiệu quả của hoạt động rèn luyện kỹ năng này.

b. Cách tiến hành

Phương pháp dạy học vi mô là phương pháp dạy học thực hành, trong đó quá trình rèn luyện các kỹ năng dạy học được chia nhỏ (gọi là lớp học mini), sinh viên thực hiện trải nghiệm thông qua nghe nhìn, kết hợp với sự quan sát, đóng góp ý kiến phản hồi của thành viên tham gia quan sát.

Phương pháp dạy học vi mô được áp dụng phổ biến vào việc rèn luyện kỹ năng thực hành dạy học, chuẩn bị thực tập sư phạm cho sinh viên, tạo điều kiện thuận lợi cho sinh viên có cơ hội quan sát, luyện tập các hoạt động thực hiện dạy học lẫn nhau, sinh viên có thể phát hiện những sai lầm của bạn cùng nhóm, nhìn nhận lại thiếu sót trước đó và có cơ hội khắc phục. Qua phương pháp dạy học vi mô, kỹ năng dạy học nói chung và kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học của sinh viên được rèn luyện cho đến khi thành thục, có đủ khả năng điều khiển hoạt động dạy học một cách thành thạo. Vai trò của người học trong dạy học vi mô thay đổi liên tục giữa các nhiệm vụ của người dạy, người học, người quan sát, với trách nhiệm đi kèm là giảng dạy, đưa ra nhận xét và chấp nhận phản hồi về kết quả thực hành tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm. Do đó, hoạt động dạy học vi mô giúp sinh viên cải thiện hiệu quả kỹ năng thực hành, thuyết trình, phản biện, đánh giá, đồng thời hoàn thiện bản thân sau những phản hồi của người khác.

Thông thường, với phương pháp dạy học vi mô, giảng viên có thể được tổ chức rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học theo những bước sau: 1) Chuẩn bị kế hoạch hoạt động học tập trải nghiệm; 2) Thực hiện tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm; 3) Đánh giá - phản hồi; 4) Điều chỉnh kế hoạch hoạt động học tập trải nghiệm; 5) Thực hiện lại kế hoạch hoạt động học tập trải nghiệm; 6) Đánh giá - phản hồi lại.

3.3.3. *Phát triển hệ thống bài tập gắn với tình huống thực tiễn trong rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học*

a. Mục tiêu

Việc phát triển hệ thống bài tập gắn với tình huống thực tiễn nhằm tạo môi trường rèn luyện cho sinh viên vận dụng kiến thức, giải quyết các nhiệm vụ nghề nghiệp trong tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm. Qua đó, góp phần hình thành và phát triển kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học.

b. Cách tiến hành

Bài tập gắn với tình huống thực tiễn có thể hiểu là những nhiệm vụ nhận thức, biểu tượng, cảm xúc và hành vi được tạo ra trên cơ sở xử lý, điều chỉnh, kết cấu lại các tri thức lý luận, các tư liệu thực tiễn và kiến thức, kinh nghiệm sẵn có của sinh viên liên quan đến nội dung dạy học, tạo thành các tình huống ẩn chứa nội dung nghề nghiệp.

Giảng viên xây dựng và phát triển hệ thống bài tập gắn với tình huống thực tiễn nhằm mô phỏng các tình huống nghề nghiệp mà giáo viên tiểu học thường gặp khi tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học. Hệ thống bài tập được thiết kế theo tiếp cận học tập trải nghiệm, đảm bảo tính thực tiễn, tính nghề nghiệp và tính phát triển giúp sinh viên huy động kiến thức, vận dụng kinh nghiệm và thực hành giải quyết các nhiệm vụ đặt ra của bài tập. Các bài tập này không chỉ yêu cầu sinh viên đưa ra phương án xử lý mà còn khuyến khích phân tích, phản tư và điều chỉnh phương án tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm.

Hệ thống bài tập được xây dựng theo các nhóm kỹ năng thành phần của kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cần rèn luyện cho sinh viên. Cụ thể: 1) Nhóm bài tập rèn luyện kỹ năng lựa chọn nội dung tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm, 2) Nhóm bài tập rèn luyện kỹ năng thiết kế kế hoạch tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm, 3) Nhóm bài tập rèn luyện kỹ năng thực hiện kế hoạch tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm, 4) Nhóm bài tập rèn luyện kỹ năng đánh giá kết quả tổ chức

hoạt động học tập trải nghiệm. Trong mỗi nhóm, các bài tập được xây dựng theo 6 dạng tương ứng với các phân loại theo thang đo mức độ nhận thức của Bloom đó là: Nhớ, Hiểu, Vận dụng, Phân tích, Đánh giá và Sáng tạo.

Việc sử dụng các bài tập rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học có thể được diễn ra linh hoạt, tùy vào mục đích rèn luyện, vị trí của từng học phần trong chương trình đào tạo ngành Giáo dục tiểu học. Để rèn luyện hiệu quả, chúng tôi đề xuất sử dụng hệ thống bài tập trong học phần Rèn luyện kỹ năng sư phạm và các học phần phương pháp dạy học các môn học ở tiểu học. Căn cứ vào đặc thù của từng học phần, giảng viên sẽ lựa chọn nội dung, tình huống và mức độ bài tập phù hợp nhằm nâng cao chất lượng rèn luyện và phát triển kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học.

4. Kết luận

Học tập trải nghiệm là quá trình học tập, qua đó kiến thức, năng lực được tạo ra thông qua sự biến đổi kinh nghiệm. Học tập trải nghiệm là phương thức học đặc trưng cho sự phát triển năng lực hoạt động của cá nhân học sinh. Vì vậy, để thực hiện hiệu quả Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 khi ra trường, cần chú trọng rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học nhằm thực hiện tốt mục tiêu dạy học, đáp ứng chuẩn đầu ra ở các trường đại học hiện nay. Việc rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học được thực hiện theo nội dung đã xác định, được tiến hành theo quy trình nhất định và thông qua nhiều con đường khác nhau. Những kết quả nghiên cứu về rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học, nhất là lý luận về rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học cho sinh viên sẽ cung cấp cho giảng viên ở các trường đại học đào tạo sinh viên ngành Giáo dục tiểu học những lý luận cần thiết, làm cơ sở nâng cao hiệu quả rèn luyện kỹ năng tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm trong môn học đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

Tài liệu tham khảo

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). *Chương trình Giáo dục phổ thông - Chương trình tổng thể*.
Đoàn Thị Ngân. (2022). *Tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Khoa học ở trường tiểu học theo*

- định hướng phát triển năng lực học sinh*. Luận án Tiến sĩ Khoa học giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh.
Đào Thị Hà. (2024). *Tổ chức hoạt động trải nghiệm trong*

- môn Giáo dục công dân cấp Trung học cơ sở ở Hà Nội. Luận án Tiến sĩ Khoa học giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.
- Hoàng Phi Hải. (2021). *Tổ chức hoạt động trải nghiệm cho học sinh trung học cơ sở qua môn Giáo dục công dân*. Luận án Tiến sĩ Khoa học giáo dục, Viện Chiến lược và Chính sách Giáo dục.
- Kolb, David A. (2015). *Experiential learning: experience as the source of learning and development*. Experience Based learning Systems Inc.
- Nguyễn Đức Huân. (2023). *Tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học các môn khoa học tự nhiên theo hướng phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho học sinh trung học cơ sở*. Luận án Tiến sĩ Khoa học giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh.
- Nguyễn Hữu Tuyến. (2020). *Tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Toán ở trường trung học cơ sở*. Luận án Tiến sĩ Khoa học Giáo dục, Đại học Thái Nguyên.
- Nguyễn Phan Lâm Quyên, Phạm Minh Mục. (2025). *Thực trạng kỹ năng tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học của sinh viên ngành Giáo dục tiểu học, Trường Đại học Sư phạm, Đại học Đà Nẵng*. *Tạp chí Giáo dục*, số đặc biệt 10, tháng 11 tháng 2025.
- Nguyễn Thủy Chung. (2022). *Rèn luyện kỹ năng tổ chức các hoạt động học trải nghiệm trong môn Toán cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học bằng hình thức học tập trải nghiệm*. *Tạp chí Giáo dục*, số 22(12), tr.14-17.
- Nguyễn Thị Ngọc Phúc. (2017). *Phát triển năng lực dạy học trải nghiệm trong đào tạo sinh viên sư phạm Địa lý ở Trường Đại học Cần Thơ*, Luận án Tiến sĩ Khoa học giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.
- Nguyễn Thị Thanh Vân. (2019). *Chuẩn bị cho sinh viên sư phạm Toán kỹ năng dạy học qua trải nghiệm trong học phần “Phương pháp dạy học hình học”*. *Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội*, volume 64, issue 7, pp.150-158.
- Nguyễn Thị Thùy. (2021). *Phát triển năng lực dạy học trải nghiệm cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học, Trường Đại học Tân Trào*. *Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Tân Trào*, số 23, tháng 10 năm 2021, tr.184-191.
- Phạm Đình Văn. (2017). *Quy trình rèn luyện kỹ năng thiết kế, tổ chức hoạt động trải nghiệm sáng tạo thông qua dạy học môn Khoa học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học*. *Tạp chí Giáo dục*, số 405, kì 1, tháng 5 năm 2017, tr.60-63.
- Trần Thị Gái. (2018). *Rèn luyện cho sinh viên kỹ năng thiết kế hoạt động trải nghiệm trong dạy học Sinh học ở trường trung học phổ thông*, Luận án Tiến sĩ Khoa học giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.